

УКАЗАНИЯ

относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС) на професионалната организация на регистрираните одитори в България

I. Нови законови изисквания към годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети на емитентите и изисквания към одиторите, извършващи законов одит на такива отчети.....	2
II. Допълнителни фактори относно новите законови изисквания, които следва да се вземат предвид при приемане или продължаване на одиторски ангажимент за задължителен одит на емитент	6
III. Писмо за поемане на ангажимент за задължителен одит на емитент	8
IV. Планиране, извършване и документиране на подходящи одиторски процедури	9
V. Представително писмо от ръководството	13
VI. Докладване от одитора чрез изразяване на одиторско становище в одиторския доклад.....	14
<i>Приложение 1 – немодифицирано становище по отношение на електронния формат на индивидуален финансов отчет на дружество, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС.....</i>	<i>19</i>
<i>Приложение 2 – отрицателно становище по отношение на електронния формат на индивидуален финансов отчет на дружество, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС.....</i>	<i>20</i>
<i>Приложение 3 – примерно становище, когато дружеството не е представило електронен формат на индивидуален финансов отчет в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ</i>	<i>22</i>
<i>Приложение 4 – немодифицирано становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС.....</i>	<i>23</i>
<i>Приложение 5 – квалифицирано становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС.....</i>	<i>26</i>
<i>Приложение 6 – отрицателно становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС.....</i>	<i>29</i>
<i>Приложение 7 – примерно становище, когато групата не е представила електронен формат на консолидиран финансов отчет в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.....</i>	<i>32</i>

Настоящите указания имат за цел да опишат и унифицират обхвата на работата на одиторите, свързана със задължението им за изразяване на становище в одиторските доклади относно съответствието на електронния формат на годишните финансови отчети на емитентите, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС, включени в годишните им финансови отчети за дейността по чл. 100н, ал.4 и ал. 5 от ЗППЦК, с изискванията на Регламента за европейския единен електронен формат (ЕЕЕФ).

Настоящите указания дават насоки за изразяване на становище в одиторските доклади относно: (1) съответствието на електронния формат на годишните индивидуални финансови отчети на емитентите с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, както и (2) указания за изразяване на становище в одиторските доклади относно съответствието на електронния формат на годишните консолидирани финансови отчети на емитентите с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, вкл. като са взети предвид специфичните изисквания на българското законодателство, които следва да бъдат спазени.

Предвид необходимостта от прилагане на преценки и по-голямата сложност при изразяването на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на консолидираните финансови отчети на емитентите с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ приложим като база стандарт при определянето на ниво на същественост и на времето, характера и обхвата на самите процедури е и МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)).

I. Нови законови изисквания към годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети на емитентите и изисквания към одиторите, извършващи законов одит на такива отчети

1) Изисквания към годишните индивидуални и консолидирани финансови отчети

С Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“) е въведен европейски единен електронен формат (ЕЕЕФ) за изготвянето на годишните финансови отчети за 2021 г. и следващите години на емитенти, чиито ценни книжа (акции, облигации, варианти и други) са допуснати за търгуване на регулиран пазар, намиращ се или функциониращ в държава-членка на ЕС.

Съгласно изискванията на Директива 2006/43/ЕО („Директивата за одит“) при законов одит одиторите следва да изразяват одиторско мнение относно това дали годишните финансови отчети са представени достоверно съгласно приложимата рамка за финансово отчитане и дали отговарят на законовите изисквания. Регламентът за ЕЕЕФ е част от задължителната нормативна база и включените в него разпоредби се считат за „законови изисквания“ по смисъла на член 28, параграф 2, буква в) ii) от Директивата за одит. Поради това, като част от докладването във връзка с регулаторни и законови изисквания, което се съдържа и до момента в одиторските доклади, за регистрираните одитори възниква задължението да проверяват съответствието на годишните финансови отчети, наред с останалите приложими законови изисквания, и със съответните законови изисквания, посочени в Регламента за ЕЕЕФ.

С цел изразяване на одиторско мнение относно това дали финансовите отчети са изготвени съгласно съответните законови изисквания, одиторите проверяват съответствието на финансовите отчети на емитентите и с разпоредбите на Регламента за ЕЕЕФ, които са приложими към финансови отчети.

Новите законови изисквания, приложими към финансовите отчети с въвеждането на единния електронен формат са следните:

- i) всички финансови отчети, които са включени в годишния финансов отчет за дейността, по чл. 100н, ал.4 и ал. 5 от ЗППЦК, се изготвят във валиден XHTML формат;
- ii) за всички консолидирани финансови отчети, които са изготвени в съответствие с МСФО, приети от ЕС:
 - оповестяванията, посочени в приложение II към Делегирания регламент за ЕЕЕФ, се маркират, когато присъстват в консолидираните финансови отчети (за изискванията за 2021 г. виж бележката на стр.4);
 - всички маркирания, включително доброволните маркирания на оповестявания, различни от посочените в Приложение II на Регламента за ЕЕЕФ, трябва да отговарят на следните изисквания:
 - трябва да се използва езикът за маркиране iXBRL;
 - следва да се използват елементите на основната таксономия, посочени в приложение VI на Регламента за ЕЕЕФ с най-близкия счетоводен смисъл, освен в случаите когато разширен таксономичен елемент е създаден в съответствие с приложение IV на Регламента за ЕЕЕФ;
 - маркиранията трябва да отговарят на общите правила за маркиране.
- iii) за финансови отчети, различни от консолидираните финансови отчети по МСФО всички маркирания, включени доброволно от емитента или в съответствие с националното законодателство, трябва да отговарят на следните изисквания:
 - трябва да се използва езикът за маркиране iXBRL;
 - трябва да се използва специфична таксономия, предоставена от държавата членка, в която е емитентът;
 - маркиранията трябва да отговарят на общите правила за маркиране.

От практическа гледна точка това означава, че финансовите отчети на емитентите трябва да се визуализират в четим за човека вид при отварянето им със стандартен интернет браузър, а когато потребителите на финансовите отчети отворят съответните електронни файлове с подходящ софтуер и изберат маркиран елемент от финансовия отчет (например числото за статия „Приходи“ в „Отчета за всеобхватния доход“), те ще могат да прегледат и съдържанието на стандартизирана допълнителна информация, въведена от емитента и описваща съответната статия. Тя включва името на дружеството, годината/периода, валутата, сумата, положително/отрицателно число, дебит/кредит и с кой термин от

таксономията на ЕЕЕФ (Приложение VI от Регламента за ЕЕЕФ) кореспондира този елемент.

За да се установи стандартизация и възможност за машинна обработка на отчетите, маркирането следва да е в съответствие с таксономията на ЕЕЕФ, която е базирана на таксономията на МСФО. За целта се използват маркери XBRL (машинно четим език) и технологията Inline XBRL. Маркирането по същество означава, че към всяко число в четирите или петте основни елемента на финансовия отчет се отнасят (записват електронно, чрез маркиране) изброените по-горе атрибути. Именно тези маркери позволяват финансовите отчети, и по-конкретно допълнителните данни описани по-горе, да могат да бъдат прочетени от машина (компютър). Ако продължим примера със статия „Приходи“, при отчети в XHTML формат, дори компютърът да разпознае числата, без това маркиране, с което се задават допълнителните атрибути към всяко число, компютърът няма как да „научи“, че това число се отнася за приходите, периодът е 01.01.2021 – 31.12.2021, или, че валутата е български лева, и т.н. Прилагането на обща таксономия позволява електронно обработване на информацията и сравнимост между финансовите отчети.

Бележка: За отчетите за финансовата година, завършваща на 31 декември 2021 г. само 10 задължителни елемента трябва да бъдат маркирани в пояснителните приложения. Освен всички числа от четирите или петте основни елемента на финансовия отчет, трябва да се маркират и името на дружеството, пояснение за промяна в наименованието на отчитащото се предприятие или другите средства за идентификация от края на предходния отчетен период, държавата, юридическата форма, адрес, място на осъществяване на дейността, описание на дейността, име на компанията-майка и крайната компания-майка. За финансови години, започващи на или след 1 януари 2022 г., изискванията се разширяват и ще бъде необходимо (блоково) маркиране на пояснителните приложения. (вж. Приложение II от Регламента за ЕЕЕФ).

Емитентите ще отбелязват с маркер блоков текст в приложенията към консолидираните финансови отчети по МСФО, напр. пояснителното приложение за имоти, машини и съоръжения ще трябва да има таг (етикет), че то кореспондира с реда от отчета за финансовото състояние „имоти, машини и съоръжения“ и отново ще се вижда името на дружеството, годината, валутата, сумата и с кой термин от таксономията кореспондира тази пояснителна бележка.

Маркиране с технологията Inline XBRL се допуска и за индивидуалните финансови отчети, но не е задължително, а може да бъде извършено по желание на емитента. В случай че емитентът избере по желание да маркира индивидуалните си финансови отчети, той следва да спазва всички приложими към това изисквания на Регламента, а одиторското становище следва да включва, по подобие на становището върху консолидирани отчети, оценка за пълнотата и уместността на избраните маркировки.

2) *Изисквания към одиторите на индивидуални и консолидирани финансови отчети на емитенти*

Във връзка с европейския единен електронен формат на годишните финансови отчети, регистрираните одитори трябва да извършат допълнително следните дейности:

- (i) при планиране и изпълнение на процедурите относно съответствието на електронния формат на финансовите отчети с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, да се прецени необходимостта от включване на експерт на одитора съгласно МОС 620 и МСАИС 3000. Когато е необходимо и възможно, да включат в одиторския екип външни експерти и да ползват вътрешно или външно разработен софтуер за проверка на годишния финансов отчет на емитент, изготвен съгласно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Външно разработеният софтуер може да бъде специализиран софтуер на външен експерт или софтуер със свободен достъп (open source). На официалната интернет страница на XBRL International Inc. могат да бъдат намерени приложения със свободен достъп (<https://www.xbrl.org/the-standard/how/tools-and-services/>);
- (ii) да предвидят изрични текстове в писмото за ангажимент за одит с емитент относно обхвата на работата, отговорността на ръководството и отговорността на одитора във връзка с изготвянето на годишните финансови отчети в съответствие с правилата за европейския единен електронен формат на финансовите отчети;
- (iii) да планират, извършат и документират подходящи процедури за проверка за съответствие на годишния финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- (iv) да включат параграфи в представителното писмо от ръководството за отговорността и задълженията на ръководството за съставяне на годишния финансов отчет съгласно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- (v) да изразят одиторско становище по отношение на съответствието на електронния формат на одитирания отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, което да бъде включено в одиторския доклад в раздела за докладване във връзка с други законови и регулаторни изисквания.

II. Допълнителни фактори относно новите законови изисквания, които следва да се вземат предвид при приемане или продължаване на одиторски ангажимент за задължителен одит на емитент

ЗНФО в чл. 51, ал. 9 и Законът за счетоводството в чл. 25 поставят специфични изисквания за подписване и когато е приложимо, за подпечатване на годишния финансов отчет (в частност, всеки от основните елементи на годишния финансов отчет без приложенията) и на одиторския доклад от страна на регистрирания одитор, отговорен за одита. Също така, чл. 38 от Закона за счетоводството изисква предприятията, вкл. емитентите да публикуват годишните си финансови отчети и доклади за дейността в Търговския регистър, чийто системи все още не са подготвени да приемат отчети в XHTML формат. В допълнение, прилагането на Регламента за ЕЕЕФ за първи път за финансовата 2021 г. крие редица технически и времеви предизвикателства пред съставители и одитори. Всичко това показва, че е налице правна и практически обоснована необходимост емитентите да продължат да изготвят и представят своите годишни финансови отчети в традиционния формат в съответствие с изискванията на Закона за счетоводството, тоест да представят отчет или на хартия, подписан с ръчен подпис от ръководството на емитента и одитора и с печат на регистрирания одитор, или в pdf формат, който да бъде подписан на всеки един от четирите или петте основни елемента от ръководството и от одитора с квалифициран електронен подпис и този отчет при необходимост да бъде подаван в търговския регистър и други институции, чийто системи не са подготвени да приемат отчети в XHTML формат.

Представянето от емитент на годишен финансов отчет единствено на хартия, pdf формат или друг различен от изисквания XHTML формат, не осигурява пълно съответствие със законовите изисквания в България. За да отговори на изискванията на ЗППЦК, емитентът следва да изготви годишния си финансов отчет за дейността по чл. 100н (включващ годишния финансов отчет съгласно МСФО, приети от ЕС) в единен електронен формат на отчитане съгласно Регламента за ЕЕЕФ. Следователно, ако емитентът изготви и публикува годишния си финансов отчет за дейността единствено в традиционен формат (на хартия или в PDF формат), тогава няма да са изпълнени законовите изисквания по отношение на изготвяне и представяне на електронния формат на годишния финансов отчет за дейността съгласно ЗППЦК. От друга страна, представянето само на електронен формат в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ на годишните финансови отчети за дейността също не посреща всички законови изисквания, най-вече относно подписването по реда на Закона за счетоводство и Закона за независимия финансов одит.

Отчитайки две важни обстоятелства:

- (1) техническата невъзможност на системите на определени институции и потребители на финансова информация да приемат отчети в XHTML формат, вкл. и с оглед това, че в България за първа година се прилага новият Регламент за ЕЕЕФ; и
- (2) специфичните изисквания на българското законодателство за подписване на годишните финансови отчети (Законът за счетоводство (ЗСч), Законът за независимия финансов одит (ЗНФО)),

ние сме оценили необходимостта и сме възприели и съгласували концепцията за изготвяне от дружествата-емитенти на годишните им финансови отчети за дейността по чл.100н от ЗППЦК (включващ и годишен финансов отчет по МСФО приети от ЕС) със съдържание в

два формата: традиционен формат (хартиен или pdf формат) и електронен формат съгласно Регламента за ЕЕЕФ. По този начин, на практика ще се осигури кумулативното спазване на ЗСч, ЗНФО и ЗППЦК, както и ще се адресират предизвикателствата за всички потребители на финансова информация, свързани с прехода и началното прилагане на Регламента за ЕЕЕФ.

Допълнителни насоки по отношение на подписването на отчетите е представена по-долу в **VI. Докладване от одитора чрез изразяване на одиторско становище в одиторския доклад**

При приемане и продължаване на ангажимент за задължителен одит на емитент за одитора възниква ангажимент за проверка и изразяване на становище по отношение на съответствието на финансовия отчет на емитента с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Допълнителните одиторски процедури, които следва да бъдат извършени, ще изискват експертиза, време и средства и следва да бъдат взети предвид и оценени от одитора на етапа на вземането на решение за поемането на ангажимент за задължителен одит на предприятие от обществен интерес, чиито прехвърлими ценни книжа са допуснати до търговия на регулирания пазар в държава – членка на Европейския съюз.

По отношение на спазването на фундаменталните етични принципи и изискването за независимост като нов момент, който следва да се вземе предвид, е заплахата за проверка на собствената работа при предоставянето на услуги, различни от задължителния одит, свързани с изготвянето на отчети или конвертирането им за целите на съответствие с Регламента за ЕЕЕФ. Прилагат се и досега съществуващите изисквания и забрани по отношение предоставянето на услуги, различни от одит на предприятията от обществен интерес.

III. Писмо за поемане на ангажимент за задължителен одит на емитент

В писмото за поемане на ангажимент за задължителен одит на емитент е необходимо да бъдат съобразени внимателно следните въпроси и следва да бъде включено и:

1) Задължението за изготвянето на годишен индивидуален и където е приложимо, консолидиран финансов отчет в съответствие с изискванията за ЕЕЕФ, произтичащи от Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018.

2) Отговорността на ръководството по отношение на тези отчети. То носи отговорност за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на финансовия отчет в XHTML. Допълнително, в случаите на консолидиран финансов отчет, тази отговорност включва и избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния финансов отчет, така че този отчет да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

3) В раздела с отговорностите на одитора следва да бъде добавено задължението за изразяване на становище относно спазването на изискванията за ЕЕЕФ. Отговорността на одитора се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на финансовия отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Одиторът носи отговорност и да спазва етичните изисквания при изпълнението на ангажимента, да планира и изпълни подходящи одиторски процедури, за да получи разумна степен на сигурност дали електронният формат на финансовия отчет на одитираното предприятие е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии по отношение изготвянето на финансови отчети в Регламента за ЕЕЕФ.

4) Уместно е, в случай че емитентът е решил доброволно да маркира отчета си, отговорностите на емитента за маркирането и на одитора по отношение на изразяването на становище върху тези маркировка също да бъдат включени в писмото за поемане на ангажимент.

IV. Планиране, извършване и документиране на подходящи одиторски процедури

Разбиране на процеса на съставяне на финансови отчети в европейския единен електронен формат

Одиторът следва да получи разбиране относно:

- процеса на съставяне на финансовите отчети в европейския единен електронен формат, включително дали и как се използват технически средства (ИТ, софтуер) и кои лица от персонала отговарят за процеса, дали процедурата се извършва от самото предприятие или е възложена на външна организация или на външен експерт на предприятието;
- контролите, които са внедрени и функциониращи в предприятието за разкриването, предотвратяването и коригирането на грешки при съставянето на финансовите отчети в европейския единен електронен формат.

1. Одиторски процедури относно индивидуалния годишен финансов отчет по МСФО на ЕС на емитент в ЕЕЕФ

По отношение на индивидуалните финансови отчети на емитенти одиторите:

- проверяват дали цялата финансова информация, включена в годишния финансов отчет, изготвен от ръководството за целите на спазването на Регламента за ЕЕЕФ, е подготвена във формат XHTML;
- проверяват съгласуваността между финансовите отчети в XHTML и одитираната версия в традиционния формат (pdf или хартиен), за да се провери пълното им съответствие.

2. Одиторски процедури относно консолидирания годишен финансов отчет по МСФО на ЕС на емитент в ЕЕЕФ

В допълнение към процедурите, изпълнявани за индивидуалните финансови отчети, по отношение на консолидираните годишни финансови отчети одиторите изпълняват процедури и за получаване на достатъчно и уместни одиторски доказателства, че изискванията за маркиране, определени от Регламента за ЕЕЕФ са спазени.

Ниво на същественост

Одиторът следва да използва подходящо ниво на същественост:

- при планиране и определяне на характера, времето и обхвата на процедурите, които да извърши; и
- при оценяването на това дали маркираната информация не съдържа съществени неточности.

За целите на задължителния одит, одиторът определя ниво на същественост с оглед на риска от съществени неправилни отчитания, дължащи се на измама или грешка, които би било разумно да се предположи, че биха повлияли на икономическите решения на ползвателите на годишния финансов отчет.

Ползвателите на маркираната информация, които вероятно са само част от всички ползватели на отчетите, биха могли да имат специфични нужди или очаквания относно нейната пълнота и точност. В общия случай може да се направи допускането, че съществеността на годишния консолидиран финансов отчет като цяло съвпада със съществеността на същия, изготвен в европейския единен електронен формат.

Предвид спецификата на маркираната информация различни качествени и количествени аспекти трябва да бъдат взети предвид от одитора, за да се прецизира нивото на същественост при оценяването на спазването на изискванията на ЕЕЕФ.

Установяването на умишлено неправилно маркиране на определени елементи индикира, че тези позиции и маркирания в отчета вероятно са съществени за потребителите, дори и ако тези позиции не са били първоначално определени като такива. От друга страна, установяването на неволни грешки при маркирането на незначителни суми, вероятно не би повлияло на решенията, които инвеститорите вземат на базата на маркираната информация.

При всички случаи определянето на съществеността на ниво годишен консолидиран финансов отчет във връзка с оценяването на спазването на изискванията на ЕЕЕФ изисква професионална преценка, която да отчете, както количествени, така и качествени фактори.

Риск от съществени неправилни отчитания относно маркираната информация

Одиторът следва да идентифицира и оцени рисковете от съществени неправилни отчитания относно маркираната информация. Тази оценка се основава на разбирането на процеса, въведен от емитента за изготвяне на маркирана информация, включително разбирането на вътрешните контроли, прилагани от предприятието. Рисковете се състоят основно в това маркираната информацията да е непълна или неточна.

Рисковете свързани с твърдението за вярност „Пълнота“ могат да бъдат:

- не всички числа от четирите или петте основни елемента на консолидираните финансови отчети по МСФО, са маркирани;
- има маркери, които са пропуснати;
- не всички оповестявания в консолидираните финансови отчети са маркирани, както се изисква в Приложение II от Регламента за ЕЕЕФ.

Рискове свързани с твърдението за вярност „Точност“ могат да бъдат:

- маркираната информация не кореспондира с одитирания консолидиран финансов отчет;
- числата, оповестени в консолидирания финансов отчет по МСФО, са маркирани, но в неточен контекст (например валута, дебит/кредит, милиони/хиляди и др.);
- избрани са неподходящи елементи от основната таксономия;
- елемент от разширената таксономия не е обвързан към съответния елемент от основната таксономия, имащ най-близкото счетоводно значение и/или обхват до въпросния елемент на разширената таксономия;
- в случаите когато елемент от разширената таксономия комбинира в себе си няколко елемента от основната таксономия, този елемент от разширената таксономия не е прикрепен към всички елементи от основната таксономия.

Одиторски процедури

Одиторът следва да провери дали всички текстове и суми от отчета, които са изброени в Приложение II, параграф 1 от Регламента за ЕЕЕФ, са маркирани.

За всяка информация, която се иска да бъде маркирана, одиторът трябва да провери следното:

- използва се езикът за маркиране iXBRL;
- използвани са елементите от основната таксономия, посочени в Приложение VI от Регламента за ЕЕЕФ, с най-близкото счетоводно значение, ако не е създаден елемент, разширяващ таксономията в съответствие с Приложение IV от Регламента за ЕЕЕФ,
- ако е използван елемент от разширената таксономия, той отговаря на изискванията на Приложение IV от Регламента за ЕЕЕФ
- обозначението е в съответствие с общите правила за обозначаване съгласно Приложение III и Приложение IV от Регламента за ЕЕЕФ.

Одиторът избира коя маркирана информация да провери на базата на извършената оценка на риска от съществени неправилни отчитания. Той може да реши да разчита до известна степен на съответните контроли, внедрени от емитента, след като е получил доказателства за тяхната оперативна ефективност. Преди това одиторът следва да е получил разбиране за процеса, включително разбиране за вътрешните контроли прилагани от ръководството във връзка с изпълнението на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Например, процесът на емитента може да включва едно лице, което е отговорно за извършването на маркирането, и второ лице, което да проверява маркиранията и/или прави автоматизирани проверки за валидация със специализиран софтуер. В случаите, в които одиторът разчита на контроли, тестването на тези контроли може значително да намали по-нататъшното изпълнение на процедури по същество.

Одиторът следва да избере подходящите процедури и да определи подходящия размер на извадката за процедурите по същество, които ще бъдат извършени, като вземе предвид съществеността на изпълнението на различните позиции, съставлящи финансовите отчети. В общия случай не е необходимо 100% покритие на маркирането с процедури по същество.

Тестовите по същество включват одиторски процедури по отношение на:

А) формата на iXBRL и XHTML файловете

Б) съответствието на маркировките с таксономията и техническите характеристики на тези маркировки (т.е. валута, отрицателна или положителна стойност и др.)

При извършването на процедури по същество по отношение на съответствието на маркировките с таксономията одиторът може да избере следните подходи:

- да провери маркерите на емитента, включително към кой основен елемент на таксономията са свързани, ако е приложимо, като използва познания относно изискванията на ЕЕЕФ, включително за таксономията, и прецени дали маркерите са подходящи. Маркерите могат да бъдат разчетени със специализиран софтуер. На официалната интернет страница на XBRL International Inc. могат да бъдат намерени приложения със свободен достъп (<https://www.xbrl.org/the-standard/how/tools-and-services/>);

- да разработи независимо очакване за подходящо маркиране, ако е приложимо, и да сравни резултатите с маркирания консолидиран финансов отчет на емитента като база за тестването по същество.

Използването на софтуер от одитора за прочитане и проверка на файловете е пример за добра практика. Софтуер, който може да идентифицира маркирането, направено от емитента и потенциално да направи първоначални валидации/проверки, за да установи дали са приложени определени аспекти на правилата за маркиране, би осигурил значителна помощ на одитора при извършването на проверката. Той може да помогне да се установи дали файловете са технически валидни и отговарят на спецификациите на iXBRL. Във всеки един случай участието и експертните познания на одитора по отношение на таксономията и спецификите на одитираното дружество са задължително условие, за да се оценят резултатите от тестването и да се определят следващите стъпки, които трябва да бъдат предприети в резултат на тестването.

Прилагането на избраните процедури трябва да позволи на одитора да получи достатъчни подходящи доказателства относно съответствието на маркираната информация в годишния консолидиран финансов отчет с изискванията на ЕЕЕФ. В допълнение, одиторът следва да провери съответствието на четимата от човек част на отчета, изготвен в електронен формат в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ с одитираната от него информация. Съгласно посоченото в **II. Допълнителни фактори относно новите законови изисквания, които следва да се вземат предвид при приемане или продължаване на одиторски ангажимент за задължителен одит на емитент**, а именно, че емитентът ще изготви и отчет на хартиен носител или в pdf формат за целите на други институции, одиторът трябва да провери съответствието на четимата част на отчета на хартиен носител или pdf и на отчета, съдържащ се в електронните файлове, изготвени за целите на съответствието с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Одиторът следва да информира ръководството за установените грешки и несъответствия с Регламента за ЕЕЕФ. Ако е необходимо и при отказ на ръководството да направи необходимите корекции, одиторът трябва да прецени ефектите от несъответствието и да уведоми лицата, натоварени с общо управление относно случаите на неправилно отчитане, които са съществени, както и да оцени ефекта за своето одиторско становище.

V. Представително писмо от ръководството

Одиторът следва да изиска от ръководството на дружеството да направи специфични изявления, отнасящи се до съответствието на годишния финансов отчет за дейността с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Такива изявления следва да включват като минимум:

За индивидуални финансови отчети:

Ръководството на дружеството-емитент е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] в XHTML, както и за съответствието на четимата от човек част на този електронен формат с представения индивидуален финансов отчет в pdf формат.

За консолидирани финансови отчети:

Ръководството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Ръководството на Групата е отговорно за съответствието на четимата от човек част на този електронен формат с представения консолидиран финансов отчет в pdf формат/ на хартия.

VI. Докладване от одитора чрез изразяване на одиторско становище в одиторския доклад

1. Общи правила по докладването

След проверката на проекта на годишния финансов отчет в двата формата (традиционен формат и ЕЕЕФ формат) и уточняването на необходимите корекции и преди издаване на одиторския доклад върху годишния финансов отчет одиторът следва да получи:

- 1) Хартин документ или файл в pdf формат, съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет, годишен доклад за дейността, декларации от отговорните в рамките на емитента лица съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 4 и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, както и друга информация, определена с наредба, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 4, т. 5 за индивидуални отчети или съответно изискваните съгласно чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети.
Подписите върху хартиения документ или в pdf файла следва да са положени, съгласно изискванията на Закона за счетоводството, Закона за независимия финансов одит и ЗППЦК. Съставителят и представляващите емитента се подписват като минимум на всеки един от четирите/ петте елемента на отчета. Представляващите подписват доклада за дейността и декларациите.
- 2) Файл, изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ (за индивидуалните отчети с разширение .html или с разширение .zip, а за консолидираните отчети – с разширение .zip), съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет, годишен доклад за дейността, декларации от отговорните в рамките на емитента лица съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 4 и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията и друга информация, определена с наредба, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 4, т. 5 за индивидуални или съответно изискваните съгласно чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети.

Бележка: Трябва да е налице съответствие между четимата от човека част на двата формата (хартиен документ/файл 1 и файл 2) на годишния финансов отчет.

Одиторът следва да подсури, че четимата от човек част на получения файл, изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, съдържа същата информация като одобрения за издаване годишен финансов отчет (на хартиен или pdf формат). Този файл следва да се получи подписан от ръководството на емитента с подпис тип DETACHED. Подписите на този файл ще са електронни и представляващите емитента и съставителят подписват целия електронен файл, изготвен за целите на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ поради невъзможност да се подпишат отделни елементи във формата, изискван от този регламент. Този файл е добре да съдържа визуализация на подписите на съставителя на отчета и представляващите върху четирите или петте елемента на отчета и на съответните места в декларациите и докладите. Допълнителна възможност за потвърждаване на идентификацията на файла е посочването на HASH сумата (контролната сума на файла) в представителното писмо от ръководството.

В съответствие с параграфи 42-44 от Международния одиторски стандарт МОС 700 „Формиране на мнение и докладване върху финансови отчети“ одиторското мнение за съответствие с регламента за ЕЕЕФ следва да е част от раздела „Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания“.

По отношение на индивидуалните финансови отчети одиторът следва да изрази становище върху формата и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания индивидуален финансов отчет в традиционен формат (хартиен или pdf формат).

По отношение на консолидираните финансови отчети одиторът следва да изрази становище относно съответствието на маркираната информация в годишния консолидиран финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. Одиторското становище се оформя на база изискванията на МСАИС 3000 и определеното ниво на същественост.

Всички случаи на неправилно отчитане, касаещи ЕЕЕФ, следва да бъдат докладвани на ръководството и лицата, натоварени с общо управление, освен ако са несъществени.

Когато е налице задължението за извършване на ангажимент за съвместен одит, съвместните одитори следва да си разпределят работата за проверка на отчетите в ЕЕЕФ и да докладват заедно и съвместно, вкл. и до ръководството и лицата, натоварени с общо управление.

В случаите, когато при маркирането са допуснати съществени пропуски и несъответствия, одиторът следва да изрази квалифицирано или отрицателно становище относно това съответствие. Изводът ще зависи от тежестта и обхвата на несъответствието/ята.

В случаите, в които емитентът не е изготвил електронен файл в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ, това следва да бъде посочено в съответния раздел на одиторския доклад.

Отказ от издаване на одиторско становище относно това съответствие следва да се изрази тогава, когато одиторът по някаква причина не е в състояние да получи достатъчни и уместни одиторски доказателства по отношение на съответствието на получения електронен файл с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Когато върху индивидуалния или консолидирания финансови отчети се изразява модифицирано одиторско мнение, по отношение на приложимата отчетна рамка, е уместно в частта за докладване за съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, да се включи „върху който изразяваме [вид на модифицираното мнение] одиторско мнение (вж. приложените примерни одиторски доклади).

2. Техническо оформяне и подписване

Процедурите по техническото оформяне и подписване са следните:

Одиторът подготвя файл/ файлове или хартиени документи с одиторския доклад и декларациите по чл. 100н, ал. 4, т.3 като отделни документи (т.е. отделни от тези, изготвени от емитента) и ги подписва в съответствие с изискванията на ЗНФО. Добрите практики изискват електронните документи да се подписват с електронни подписи. Тъй като квалифицираният електронен подпис е приравнен на саморъчен подпис съгласно законодателството на ЕС, препоръчително е подписването на всички електронни документи, да се извършва с такъв електронен подпис. Смесването на ръчни подписи и електронни подписи не е препоръчително, въпреки че е представено като възможност в тълкувателното съобщение на Европейската комисия по отношение на подписване на отчети в електронен формат.

Съгласно чл. 28, ал. 5 от ЗНФО, когато всички подписи върху годишния финансов отчет и одиторския доклад са електронни подписи, не се изисква полагането на професионалния печат на регистрирания одитор. В този случай върху годишния финансов отчет (върху четирите или петте основни елементи) и върху одиторския доклад се вписва регистрационният номер на одитора от регистъра по чл. 20, т.е. вписва се регистрационният номер, който би фигурирал на въпросния професионален печат, ако такъв беше положен.

В случай че одиторският доклад е подписан на хартия с ръчен подпис и е поставен одиторски печат, одиторът следва да предостави одиторския доклад на емитента и в WORD формат или в PDF формат, който е конвертиран от WORD, за да е възможно последващото му конвертиране и добавянето на одиторското мнение в XHTML и съставянето на единен файл с отчета и одиторското мнение и останалите изискуеми документи по чл. 100н от ЗППЦК. Всички файлове за годишния финансов отчет за дейността, които емитентът ще представи на КФН следва да отговарят на изискването в тях да може да се търси текст, което е възможно само ако одиторският доклад е конвертиран директно от WORD или представлява PDF файл, който от своя страна е конвертиран от WORD. Ако се предостави на емитента файл със сканиран предварително разпечатан документ, това няма да бъде възможно, тъй като софтуерите не могат да „разпознаят“ текста в него.

Създава се **файл (пакет / архив)**, включващ следните файлове:

- (1) файлът в pdf формат, съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет по МСФО, приети от ЕС, годишен доклад за дейността, декларации от отговорните в рамките на емитента лица съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 4 и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията, както и друга информация, определена с наредба, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 4, т. 5 за индивидуални отчети или съответно изискваните съгласно чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети, ако е подписан с електронни подписи на емитента и одитора на съответните места във файла;
- (2) файлът, изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ (за индивидуалните отчети с разширение .xhtml или с разширение .zip, а за консолидираните отчети – с разширение .zip), съдържащ изготвените от емитента годишен финансов отчет по МСФО, приети от ЕС, годишен доклад за дейността, декларации от отговорните в рамките на емитента лица съгласно чл. 100н, ал. 4, т. 4 и доклад за изпълнение на политиката за възнагражденията и друга информация, определена с наредба, съгласно изискванията на чл. 100н, ал. 4, т. 5 за индивидуални или съответно изискваните съгласно чл. 100н, ал. 5 за консолидирани отчети и

(3) подписаните от одитора файлове с одиторското мнение и декларацията по чл. 100н, ал. 4, т. 3, ако са подписани електронно; който пакет се подписва с електронен подпис от типа DETACHED. Този подписан файл (пакет) се съхранява в законно установения срок при емитента и при одитора. Той може да се приеме, че има статус тип „оригинал”.

Ако одиторското мнение, декларацията на одитора и/или годишния финансов отчет са подписани на хартиен носител, те се предават на емитента, но остава изискването към одитора файлът, изготвен за целите на спазване изискванията на Регламента за ЕЕЕФ (файлът в 2) по-горе като XHTML или .zip, да бъде подписан с електронен подпис от типа DETACHED.

Важно е да се отбележи, че всеки един от посочените документи е подписан в съответствие със законовите изисквания. Промяната на който и да е от електронните документи след полагане на подписите, нарушава положените подписи. Документите в общия файл (пакет / архив), подписан с квалифициран електронен подпис от типа DETACHED не могат да се изменят в последствие, тъй като целостта на подписите ще се наруши и ще бъде индикирано, че има промени. Валидността на тези подписи може да бъде проверена във всеки един момент, което гарантира, че оригиналният документ няма да бъде видоизменян, коригиран или манипулиран.

Дружеството може да подава копия на този документ в съответните институции, както е подавало копия на подписаните на хартия отчети и в предходни години. Необходимо е да се отбележи, че европейското законодателство изисква одиторския доклад да се подава заедно с финансовите отчети, т.е. при подаване на копие на финансовия отчет в Търговския регистър или към други институции, емитентът следва да приложи и копие на одиторския доклад (в един файл с финансовия отчет или в отделен файл към финансовия отчет), в съответствие със законовите изисквания.

Одиторът е изпълнил своите отговорности още в момента на издаване на одиторския доклад. В съответствие с МОС 560 "Последващи събития" одиторът няма задължението да извършва каквито и да е одиторски процедури по отношение на финансовия отчет след датата на одиторския доклад. Ако обаче след датата на одиторския доклад, но преди датата на издаване на финансовия отчет, на одитора стане известен факт, който би довел до изменение на одиторския доклад, ако е бил известен на одитора преди датата на одиторския доклад, одиторът:

- (а) обсъжда въпроса с ръководството и, където е уместно, с лицата, натоварени с общото управление;
- (б) определя дали е необходима промяна във финансовия отчет и, в случай че това е така,
- (в) отправя запитвания към ръководството относно това как ръководството смята да адресира този въпрос във финансовия отчет.

По преценка на одитора, той може да поиска от ръководството на дружеството да му предостави новогенерирания документ, представляващ пълния годишен доклад в XHTML формат (съдържащ и включения одиторски доклад) преди изпращането му към КФН и публикуването му за трети страни. Това ще позволи на одитора да се увери, че промените в този документ са ограничени само до включването на одиторския доклад и визуализация на

подписите на одитора, където е необходимо. Тази допълнителна проверка не представлява одиторски процедури по смисъла на МОС 560. Става въпрос само за формална проверка, че след издаването на одиторския доклад и преди публикуването му не е имало промени в годишния финансов отчет, които биха наложили промени в съдържанието на одиторския доклад.

Примери на одиторски становища за индивидуалния и за консолидирания годишен финансов отчет в ЕЕЕФ на емитент са представени в приложенията към настоящите указания.

Настоящите указания са изготвени от Работна група по Европейския единен електронен формат със съдействието на Работна група по одиторски доклади в състав:

РГ по ЕЕЕФ:

Милка Начева
Цвета Георгиева
Стоян Деевски
Силвия Динова
Ивайло Янчев
Росица Ботева

РГ по одиторски доклади:

Даниела Петкова
Иван Андонов
Боряна Димова
Момчил Чергански

Координационен методолог:

Валя Йорданова

Настоящите указания са разработени от Института на дипломираните експерт-счетоводители и са приети от Управителния съвет на професионалната организация съгласно Протокол № 4/25.02.2022 г.

На основание чл. 71, ал. 3, т. 6 от Закона за независимия финансов одит указанията са приети от Комисията за публичен надзор над регистрираните одитори с Решение № 48/01.03.2022 г.

Приложение 1 – немодифицирано становище по отношение на електронния формат на индивидуален финансов отчет на дружество, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], включен в годишния индивидуален финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.4 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Отговорности на одитора за одита на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет]“, ние изпълнихме процедурите, съгласно „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверка на формата и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания индивидуален финансов отчет и изразяване на становище по отношение на съответствието на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] на „АВС АД“ за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Въз основа на тези изисквания, електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], включен в годишния индивидуален отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

Ръководството на Дружеството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] в XHTML.

Нашето становище е само по отношение на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“ и не обхваща другата информация, включена в годишния индивидуален финансов отчет [годишния финансов отчет] за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК.

На базата на извършените процедури, нашето мнение е, че електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, [върху който индивидуален финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско мнение], е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Приложение 2 – отрицателно становище по отношение на електронния формат на индивидуален финансов отчет на дружество, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на [индивидуалния] финансов отчет, включен в годишния [индивидуален] финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.4 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

В допълнение на нашите отговорности и докладване съгласно МОС, описани по-горе в раздела „Отговорности на одитора за одита на финансовия отчет“, ние изпълнихме процедурите, съгласно „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)“ на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“. Тези процедури касаят проверка на формата и дали четимата от човек част на този електронен формат съответства на одитирания индивидуален финансов отчет и изразяване на становище по отношение на съответствието на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] на „АВС АД“ за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Въз основа на тези изисквания, електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], включен в годишния индивидуален отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

Ръководството на Дружеството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на индивидуалния финансов отчет в XHTML.

Нашето становище е само по отношение на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“ и не обхваща другата информация, включена в годишния индивидуален финансов отчет [годишния финансов отчет] за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК.

Отрицателно становище за съответствие на електронния формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, поради значимостта на въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на отрицателно становище“, електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, [върху който индивидуален финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско

мнение], съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, не е изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

База за изразяване на отрицателно становище

Електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] на Дружеството за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, не е изготвен във валиден XHTML формат и/или четимата от човек част на този електронен формат не съответства на одитирания индивидуален финансов отчет.

Приложение 3 – примерно становище, когато дружеството не е представило електронен формат на индивидуален финансов отчет в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на [индивидуалния] финансов отчет, включен в годишния [индивидуален] финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.4 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Съгласно изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“), електронният формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет], включен в годишния индивидуален отчет за дейността по чл. 100н, ал. 4 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат.

Ръководството на Дружеството е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на индивидуалния финансов отчет в XHTML.

Отрицателно становище за неприлагане на Регламента за ЕЕЕФ

Дружеството не е приложило изискванията на Регламента за ЕЕЕФ и съответно, не е изготвило електронен формат на индивидуалния финансов отчет [финансовия отчет] за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Приложение 4 – немодифицирано становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на „АВС АД“ за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)” и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържахме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазахме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето становище.

Становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, на база на извършените от нас процедури, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, [върху който консолидиран финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско мнение], съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Приложение 5 – квалифицирано становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на „АВС АД“ за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържахме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документирани политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазахме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето квалифицирано становище.

Квалифицирано становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, с изключение на ефекта от въпроса / въпросите, описан/и в раздела от нашия доклад „База за изразяване на квалифицирано становище“, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, [върху който консолидиран финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско мнение], съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

База за изразяване на квалифицирано становище

Ние установихме, че маркировките по-долу са неуместно избрани и представяме подходящите за прилагане маркировки:

Позиция в отчета	Основен отчет	Стойност текуща година	Стойност предходна година	Маркировка, приложена от Групата	Подходяща маркировка
[наименование]	Консолидиран отчет за финансовото състояниехил. лв. хил. лв.	[наименование]	[наименование]
[наименование]	Консолидиран отчет за паричните потоцихил. лв. хил. лв.	[наименование]	[наименование]

Приложение 6 – отрицателно становище по отношение на електронния формат на консолидиран финансов отчет на група, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в ЕС

Доклад във връзка с други закони и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Ние извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност по отношение на съответствието на електронния формат на консолидирания финансов отчет на „АВС АД“ за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, приложен в електронния файл „ABC Reporting package.zip“, с изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“). Нашето становище е само по отношение на електронния формат на консолидирания финансов отчет и не обхваща другата информация, включена в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК.

Описание на предмета и приложимите критерии

Ръководството е изготвило електронен формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година по реда на Регламента за ЕЕЕФ с цел спазване на изискванията на ЗППЦК. Правилата за изготвяне на консолидирани финансови отчети в този електронен формат са посочени в Регламента за ЕЕЕФ и те по наше мнение притежават характеристиките на подходящи критерии за формиране на становище за разумна степен на сигурност.

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отговорности на одитора

Нашата отговорност се състои в изразяване на становище за разумна степен на сигурност относно това дали електронният формат на консолидирания финансов отчет е в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ. За тази цел ние изпълнихме „Указания относно изразяване на одиторско мнение във връзка с прилагането на единния европейски електронен формат (ЕЕЕФ) за финансовите отчети на дружества, чиито ценни книжа са допуснати за търгуване на регулиран пазар в Европейския съюз (ЕС)” на професионалната организация на регистрираните одитори в България, Института на дипломираните експерт-счетоводители (ИДЕС)“ и извършихме ангажимент за изразяване на разумна степен на сигурност съгласно МСАИС 3000 (преработен) „Ангажименти за изразяване на сигурност, различни от одити и прегледи на историческа финансова информация“ (МСАИС 3000 (преработен)). Този стандарт изисква от нас да спазваме етичните изисквания, да планираме и изпълним подходящи процедури, за да получим разумна степен на сигурност дали електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с приложимите критерии, посочени по-горе. Характерът, времето и обхвата на избраните процедури зависят от нашата професионална преценка, включително оценката на риска от съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ, независимо дали дължащи се на измама или грешка.

Разумната степен на сигурност е висока степен на сигурност, но не е гаранция, че ангажимент, извършен в съответствие с МСАИС 3000 (преработен), винаги ще разкрива съществено несъответствие с изискванията, когато такова съществува.

Изисквания за контрол върху качеството

Ние прилагаме изискванията на Международен стандарт за контрол върху качеството (МСКК) 1 и съответно, поддържахме всеобхватна система за контрол върху качеството, включително документираните политики и процедури относно спазването на етичните изисквания, професионалните стандарти и приложимите законови и регулаторни изисквания към регистрираните одитори в България.

Ние отговаряме на етичните и изискванията за независимост на Международния етичен кодекс на професионалните счетоводители (включително Международни стандарти за независимост) на Съвета за международни стандарти по етика за счетоводители (Кодекса на СМСЕС), приет от ИДЕС чрез ЗНФО.

Обобщение на извършената работа

Целта на планираните и извършени от нас процедури беше получаването на разумна степен на сигурност, че електронният формат на консолидирания финансов отчет е изготвен, във всички съществени аспекти в съответствие с изискванията на Регламента ЕЕЕФ. Като част от оценяване на спазването на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на електронния (XHTML) формат за отчитане на консолидирания отчет на Групата, ние запазахме професионален скептицизъм и използвахме професионална преценка. Ние също така:

- получихме разбиране за вътрешния контрол и процесите, свързани с прилагането на Регламента за ЕЕЕФ по отношение на консолидирания финансов отчет на Групата и включващи изготвянето на консолидирания финансов отчет на Групата в XHTML формат и маркирането му в машинно четим език (iXBRL);
- проверихме дали приложеният XHTML формат е валиден;
- проверихме дали четимата от човек част на електронния формат на консолидирания финансов отчет съответства на одитирания консолидиран финансов отчет;
- оценихме пълнотата на маркировките в консолидирания финансов отчет на Групата при използването на машинно четим език (iXBRL) съобразно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ;
- оценихме уместността на използваните iXBRL маркировки, избрани от основната таксономия, както и създаването на елемент от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ, когато липсва подходящ елемент в основната таксономия;
- оценяваме уместността на съотнасянето (фиксиране) на елементите от разширената таксономия в съответствие с Регламента за ЕЕЕФ.

Ние считаме, че доказателствата, получени от нас, са достатъчни и уместни, за да осигурят база за нашето отрицателно становище.

Отрицателно становище за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

По наше мнение, поради значимостта на въпроса, описан в раздела от нашия доклад „База за изразяване на отрицателно становище“, електронният формат на консолидирания финансов отчет на Групата за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, **върху който консолидиран финансов отчет изразяваме квалифицирано одиторско мнение**, съдържащ се в приложения електронен файл „ABC Reporting package.zip“, не е изготвен в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

База за изразяване на отрицателно становище

Съгласно изискванията на Регламента за ЕЕЕФ следва да се маркират всички числа в обявената валута, оповестена в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход [консолидирания отчет за всеобхватния доход], консолидирания отчет за промените в собствения капитал и консолидирания отчет за паричните потоци. Маркирани са числата в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за печалбата или загубата и другия всеобхватен доход [консолидирания отчет за всеобхватния доход], консолидирания отчет за промените в собствения капитал, но не са маркирани числата в консолидирания отчет за паричните потоци. Ние считаме, че това несъответствие е съществено и всеобхватно като цяло за електронния формат на консолидирания финансов отчет на Групата по отношение на съответствието с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Приложение 7 – примерно становище, когато групата не е представила електронен формат на консолидиран финансов отчет в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Доклад във връзка с други законови и регулаторни изисквания

Докладване за съответствие на електронния формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран финансов отчет за дейността по чл. 100н, ал.5 от ЗППЦК с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ

Съгласно изискванията на Делегиран Регламент (ЕС) 2019/815 на Комисията от 17 декември 2018 г. за допълнение на Директива 2004/109/ЕО на Европейския парламент и на Съвета чрез регулаторни технически стандарти за определянето на единния електронен формат за отчитане („Регламент за ЕЕЕФ“), електронният формат на консолидирания финансов отчет, включен в годишния консолидиран отчет за дейността по чл. 100н, ал. 5 от ЗППЦК, трябва да бъде представен в XHTML формат и да съдържа подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ .

Отговорности на ръководството и лицата, натоварени с общо управление

Ръководството на Групата е отговорно за прилагането на изискванията на Регламента за ЕЕЕФ при изготвяне на електронния формат на консолидирания финансов отчет в XHTML. Тези отговорности включват избора и прилагането на подходящи iXBRL маркировки, използвайки таксономията на Регламента за ЕЕЕФ, както и въвеждането и прилагането на такава система за вътрешен контрол, каквато ръководството счита за необходима за изготвянето на електронния формат на годишния консолидирания финансов отчет на Групата, който да не съдържа съществени несъответствия с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.

Лицата, натоварени с общо управление, носят отговорност за осъществяването на надзор над процеса по изготвянето на годишния консолидиран финансов отчет на Групата, включително прилагането на Регламента за ЕЕЕФ.

Отрицателно становище за неприлагане на Регламента за ЕЕЕФ

Групата не е приложила изискванията на Регламента за ЕЕЕФ и съответно не е изготвила електронен формат на консолидирания финансов отчет за годината, завършваща на 31 декември 20X1 година, в съответствие с изискванията на Регламента за ЕЕЕФ.